

Аннотация

Гуменная Н. В. Взаимодействие следователя с другими субъектами розыска при осуществлении им розыскной деятельности. – Статья.

В статье рассматривается вопрос определения понятия взаимодействия следователя с другими субъектами розыска в процессе осуществления розыскной деятельности. Проводится анализ взглядов ученых по этому поводу и действующего законодательства, а также определяются недостатки в работе следователя при взаимодействии с другими субъектами розыска.

Ключевые слова: розыскная деятельность следователя, взаимодействие, субъекты розыска, оперативные подразделения.

Summary

Humenna N. V. The cooperation of the investigator with other subjects of search in the course of his search activity. – Article.

The paper discusses the definition of the cooperation of the investigator in the course of search activity with other subjects of search. The analysis of the views of scholars on this matter and applicable law, and identifies shortcomings in the work of the investigator during the cooperation with other subjects of search.

Key words: search activity of investigator, cooperation, subjects of search, operational units.

УДК 343.13(477)

Ю. О. Кучерява

ІСТОРИКО-ПРАВОВИЙ АНАЛІЗ ПРОТИДІЇ НЕЗАКОННОМУ КУЛЬТИВУВАННЮ НАРКОВІСНИХ РОСЛИН

Тема наркотиків хвилює громадськість не перше століття, адже незаконний обіг наркотиків підриває не тільки здоров'я як соціальну цінність, але й підриває економіко-, культуро- й оборотоздатність держави.

Розгляд та аналіз історико-культурного аспекту протидії незаконному обігу наркотичних речовин, у тому числі й культивуванню нарковмісних рослин, є важливим етапом формування загального сприйняття й оцінки існуючої наразі ситуації в країні задля забезпечення формування дієвих заходів боротьби із наркозлочинністю, що й зумовлює актуальність роботи.

Проблеми протидії незаконному обігу наркотиків у різні роки досліджували такі радянські й сучасні автори, як Л.А. Андреева, А.М. Бабенко, Ю.В. Баулін, Г.Ю. Бувайлик, А.О. Габіані, Е.Г. Гасанов, В.О. Глушков, О.М. Гумін, Р.М. Готліб, О.М. Джужа, І.М. Дружинін, А.П. Закалюк, О.В. Козаченко, О.В. Колесник, К.Ш. Курманов, І.П. Лановенко, С.Г. Лосев, В.Б. Малінін, Е.Г. Мартинчик, А.А. Майоров, Н.А. Мирошніченко, А.А. Музика, О.В. Наден, М.І. Ожиганов, В.І. Омігов, М.П. Прохорова, Л.І. Романова, Є.В. Фесенко тощо.

Метою роботи є дослідження напрямків запобігання та боротьби з незаконним культивуванням нарковмісних рослин у контексті історико-правового аналізу протидії незаконному культивуванню нарковмісних рослин.

Поява перших посівів маку в столиці Древньої Русі – Києві – відслідковується у XI столітті, та вже в XV столітті він став звичною культурою на території всієї країни. Практика використання насіння цієї рослини не тільки як харчового продукту, а і як снодійного засобу підтверджується тим фактом, що селянки могли присипляти немовлят на період денної праці в полі або хаті [1, с. 42].

Однак слід зазначити, що культивування маку та коноплі в Давньоруській державі з'являється лише в XVIII – XIX століттях.

Про це свідчать, зокрема, дані протоколу від 14 травня 1915 року представницького позачергового засідання, у якому визнавалося доцільним в умовах визвольної війни вирощування опійного маку та створення власної промислової бази для виробництва лікарських засобів, що мали обезболюючу дію для використання на потреби фронту [2].

Однак лише через місяць, 7 червня 1915 року, було прийнято наказ «Про заходи боротьби з опіокурінням», який забороняв посіви опійного маку саме в тих областях, де спеціалісти офіційно дозволили культивування цього лікарського засобу – у Забайкальській області Іркутського генерал-губернаторства та Приамурському генерал-губернаторстві [3, с. 437].

Незаконні посіви снотворного маку дозволялося розшукувати не тільки поліцейським чином, але й сільським начальникам, лісничим, завідувачам акцизного нагляду [4, с. 200].

У тому ж році, розуміючи нераціональність одночасної заборони й дозволу вказаних діянь, було видано ще один нормативний документ: «Про сприяння суспільним установкам та приватним фірмам, що потребують набуття лікарських засобів», згідно з яким вирощування опійного маку, отримання з нього опію дозволялося та навіть заохочувалося [5, с. 162].

Культивування ж коноплі в Росії споконвіку займало друге місце за значенням після льону [6, с. 446].

Заохоченням до її вирощування було видання спеціальних указів, та вже в 1902 році конопля вирощувалася в 50 Російських губерніях, загальна площа яких складала 0,5 десятин. Через 6 років, у 1908 році, – 667 674 десятин [7, с. 180].

Отже, вітчизняне законодавство у сфері боротьби з незаконним обігом наркотиків підходило до вирішення цього питання залежно від конкретної історичної епохи, у рамках якої відбувався розвиток суспільства й держави. Нові завдання, які виникали перед нацією на черговому етапі соціально-економічних та політичних перетворень, вимагали адекватних правових норм. Одним із таких перетворень стало панування радянської влади на території Русі, що зумовило активну законодавчу побудову норм, які контролювали б обіг наркотиків, зокрема, їх культивування.

Державні посіви коноплі, опійного та маслинного маку за причиною нестабільності радянської агропромислової політики неодноразово піддавалися різким скороченням або, навпаки, заохочувалися [8, с. 114].

У 1954 році 24,3% від загальної кількості маку приходилося на Україну, а до 1990 року ця доля різко збільшилася, оскільки Українська Радянська Республіка стала основним джерелом культивування вказаного наркотику, що було зумовлено непередуманою заборонаю державних посівів опійного маку в середній Азії (1974 рік). Початок виробництва сировини для отримання наркотиків послужив потужним фактором міграції традиційних джерел наркопроблеми з Азіатської частини Радянського Союзу до її європейських районів.

Пропонуємо розглянути заходи, які застосовувалися радянською владою для запобігання незаконному культивуванню нарковмісних речовин починаючи з 1923 року.

На околицях РСФРР застосовувалися місцеві нормативні документи, що регулювали аспекти обігу наркотиків, які не були передбачені Кримінальним кодексом РСФРР. Так, циркуляром амурського губернського революційного комітету від 11 квітня 1923 року № 3101 «Про макосіяння в Амурській губернії», власне, легалізувалося культивування опійного маку. Із цією метою дозволялося залучати іноземну робочу силу, як правило, мігрантів-кітайців.

Постановою ЦВК та РНК СРСР від 27 жовтня 1934 року «Про заборону посіву опійного маку та індійської коноплі» на території Союзу заборонялося культивування вказаних рослин, крім посівів, урожаї яких використовувалися для задоволення виключно медичних та наукових потреб [9].

У цих випадках вимагався дозвіл Народного комісаріату землеробства СРСР, узгоджений з народними комісаріатами зовнішньої та внутрішньої торгівлі СРСР та Народними Комісаріатами охорони здоров'я радянських республік. Після прийняття цієї постанови Кримінального кодексу РСФРР 1926 року доповнився статтею 179-а «Про відповідальність за здійснення посівів опійного маку та індійської коноплі без відповідного дозволу». Стаття 179-а передбачала покарання у вигляді позбавлення волі на строк до двох років або виправні роботи строком до одного року з обов'язковою конфіскацією посівів.

Того ж дня, 12 червня 1987 року, було прийнято постанову Ради Міністрів СРСР № 695 «Про заборону посіву та вирощування громадянами олійного маку», якою не допускався й посів на присадибних ділянках колгоспників, робітників, службовців і на інших земельних ділянках, що перебувають в особистому користуванні.

Безліч нормативних приписів у сфері боротьби з незаконним обігом наркотиків вимагали їх узагальнення й розробки нового уніфікованого законодавчого акта. Черговим важливим кроком вдосконалення вітчизняного антинаркотичного законодавства стали зміни та доповнення, які було прийнято влітку 1987 року: наказ Президіуму Верховної Ради СРСР від 22 червня 1987 року «Про внесення змін та доповнень до деяких законодавчих актів СРСР» [10] та указ Президіуму Верховної Ради РСФРР від 29 червня 1987 року «Про внесення змін та доповнень до Кримінального кодексу РСФРР, Кодексу РСФРР про адміністративні правопорушення та інших законодавчих актів РСФРР» [11].

Останнім законодавчим актом вводилися нові склади злочинів до Кримінального кодексу РСФРР, серед яких, зокрема, стаття 225-1 «Незаконні посів або вирощування олійного маку й коноплі»; Кодекс про адміністративні правопорушення РСФРР поповнився статтею 99-1 «Незастосування заходів із забезпечення охорони нарковмісних посівів».

Розвиток антинаркотичного законодавства є реакцією суспільства на бурхливий розвиток незаконного розповсюдження наркотиків, що впливає й на укріплення правоохоронних інститутів держави. Спочатку зароджуються окремі правоохоронні елементи протидії в системі державної безпеки (1918 рік), потім формуються спеціалізовані підрозділи міліції у вигляді оперативно-розшукових та слідчих груп (кінець 50-х початок 60-х років). Після цього створюються відділи та відділення, професійно орієнтовані на боротьбу з незаконним обігом наркотиків (60–70-ті роки). Нарешті, організуються самостійні антинаркотичні управління,

відділи (кінець 80-х років) МВС, які створюються з найбільш великих структур служби кримінальної міліції [12, с. 25].

Отже, на підставі аналізу розвитку антинаркотичного законодавства в період радянського державного будівництва можна зробити висновок про наступальність антинаркотичної політики. Форми та методи контролю над розповсюдженням наркотиків поступово вдосконалювалися.

Така управлінська динаміка відповідала внутрішньодержавним завданнями профілактики й припинення незаконного розповсюдження наркотиків та боротьби із наркозлочинністю.

Говорячи про антинаркотичне законодавство, яке діє на сучасному етапі розвитку українського суспільства, напрямки запобігання та боротьби з незаконних рослин, слід зазначити, що вони передбачають створення скоординованого механізму запобігання та боротьби зі злочинами, пов'язаними з незаконним обігом наркотиків, обміну досвідом щодо форм та методів взаємодії правоохоронних органів та державних організацій із запобігання незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів на національному та міжнародному рівні, контролю за суб'єктами, які здійснюють діяльність, пов'язану з легальним обігом наркотичних засобів, розгляду практики застосування законодавства щодо боротьби з незаконним культивуванням нарковмісних рослин.

Реалії сьогодення зумовили ситуацію, за якою політика боротьби з наркозлочинністю стала однією з пріоритетних завдань держави. За останні декілька років вона стрімко й динамічно розвивається. Так, найнижчу межу покарання за вчинення протизаконних діянь, що містяться у частинах 1, 2, 3 статті 307 Кримінального кодексу України [13] було підвищено на один рік, тобто згідно із чинною редакцією кодексу за вказані дії передбачено покарання у вигляді позбавлення волі на термін від 4 до 8 років.

У той же час Україна не відмовилася від політики декриміналізації обігу наркотичних речовин, що має форму звільнення від відповідальності в разі добровільної здачі наркотичних засобів, речовин, вказування джерела придбання чи сприяння розкриттю злочинів, пов'язаних з їх незаконним обігом (у контексті статті 307 КК України) чи добровільного звернення до лікувального закладу та початку лікування від наркоманії (частина 4 статті 309 Кримінального кодексу України).

Беззаперечно, протидія наркотичній злочинності в будь-якій державі може бути ефективною лише в разі використання всіх засобів організаційного, фінансового й правового впливу. Ефективність механізмів, що застосовуватимуться, впливатиме не тільки на зменшення навантаження на органи досудового розслідування, а й на стимулювання наркозалежних до здачі значно більших обсягів наркотичних засобів.

Стимулювання наркозалежних має тісний зв'язок із застосуванням профілактичних заходів, що мають вагоме значення в боротьбі з наркозлочинністю. Створюються спеціальні відділи, вживаються комплексні заходи, здійснюється моніторинг загального стану розповсюдженості цього суспільного явища. При цьому слід зосередити особливу увагу на тому, що не тільки медичні заклади та організації охорони здоров'я здійснюють все можливе задля подолання подальшого поширен-

ня наркозалежності, а й правоохоронні органи докладають зусиль для нівелювання наркозалежності й наркозлочинності. За дорученням міністра внутрішніх справ В. Захарченка ще в минулому році було розпочато розгляд питання щодо створення в управлінні БНОН відділу профілактики наркозлочинності та наркоманії. Керівник УБНОН зазначив, що досягти позитивних результатів у вирішенні проблеми наркоманії й наркозлочинності неможливо без організації адекватної профілактичної роботи. «Профілактика підліткової і юнацької наркоманії сьогодні стає одним із найважливіших соціальних завдань суспільства. Це усвідомлює переважна більшість населення: від державних чиновників усіх рівнів до звичайних, пересічних громадян. Це комплекс соціальних, освітніх та медико-психологічних заходів, спрямованих на відвернення поширення й вживання психотропних речовин» [14].

У 2012 році фахівці Управління боротьби з незаконним обігом наркотиків МВС провели ґрунтовний аналіз службової діяльності органів внутрішніх справ щодо боротьби з наркозлочинністю й загального стану розповсюдження злочинності в цій сфері, у результаті чого було виявлено, що дедалі частіше задля постачання наркотиків в Україну використовуються банківські системи, всесвітня мережа Інтернет і мобільний зв'язок, у результаті чого на сьогодні проводиться поглиблений моніторинг цих сфер життєдіяльності [15].

Крім цього, начальник Управління боротьби з незаконним обігом наркотиків МВС України полковник міліції О. Демидов висвітлив ще декілька проблем, пов'язаних із наркоспоживанням. Ним було зазначено, що проблема наркоспоживання значно «помолодшала» і на сьогодні вже зареєстровано 5700 учнів різних учбових закладів, які офіційно перебувають на обліках у лікарів-наркологів. Негативним він також вказав розпочате ще в 2008 році фахівцями Міністерства охорони здоров'я України впровадження замісної підтримувальної терапії, у результаті чого спостерігається витік наркотичних лікарських засобів із медичних закладів. Так, у 41 такій установі було задокументовано 136 фактів недотримання правил обігу підконтрольних речовин і порушено 96 кримінальних справ. «Замісна підтримувальна терапія, яка впроваджується в Україні, має на меті серед інших завдань поступове зменшення доз наркотиків для наркозалежних, щоб в подальшому вони повністю відмовилися від їх вживання. Однак мушу зауважити, що аналогічні програми в інших країнах розпочинали лише після кількох років ґрунтовних медичних досліджень щодо впливу метадону на організм наркозалежних. Водночас представники Міжнародного комітету з контролю за наркотиками ООН неодноразово наголошували, що на фоні замісної підтримувальної терапії спостерігається захворювання на метадонову наркоманію. Тож напрашується висновок, що навіть у тих країнах, де такі програми набули значної популярності, їх результати трактуються неоднозначно, і консенсусу з цього питання теж не існує» [16].

Під впливом значного розповсюдження замісної підтримувальної терапії за кордоном у Верховній Раді зареєстрований відповідний законопроект «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України» [17] (щодо заборони використання синтетичних наркотиків метадону гідрохлориду й бупренорфіну гідрохлориду в замісній підтримувальній терапії). Його розроблено з метою вдосконалення чинної правової бази у сфері охорони здоров'я та створення загальних правових

умов, необхідних для ефективного забезпечення захисту прав і інтересів осіб, які мають наркотичну залежність, на охорону здоров'я та медичну допомогу.

Слід також зазначити, що працівниками МВС було підготовлено законопроект «Про внесення змін до статті 9 Закону України «Про заходи протидії незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів та зловживанню ними» [18], яким передбачено врегулювання стосунків між органами місцевого самоврядування та закладами масового перебування громадян, де відбувається систематичне вживання чи збут наркотичних засобів або психотропних речовин.

Боротьба із наркозлочинністю – завдання міжнародного рівня, яке потребує розв'язання із застосуванням спільних зусиль й методів. 24 квітня 2012 року в ході тристоронньої робочої зустрічі представників України, Росії та Білорусі в Чернігівській області було підписано протокол, на підставі якого здійснюватиметься обмін оперативно-службовою, довідковою, криміналістичною та іншою інформацією про конкретні факти й події, фізичних та юридичних осіб, причетних або підозрюваних у незаконному обігу наркотиків [19].

У щорічному звіті підрозділу ООН з питань боротьби з наркотиками та злочинністю [20] також було наголошено на необхідності дотримування принципу «спільної відповідальності» та розвитку національних, регіональних та міжнародних зусиль у боротьбі з виробництвом та перемитництвом наркотиків.

Аналізуючи зарубіжний досвід боротьби з наркозлочинністю, було виявлено закономірність запровадження нарколегалізаційної політики. Так, ще в 2011 році з'явилася доповідь депутата від соціалістичної партії та міністра внутрішніх справ Д. Вайана на підтримку легалізації коноплі у Франції. Головною пропозицією є організація національної галузі виробництва й розповсюдження канабісу, що зазвичай використовується для алкогольного й тютюнового виробництва. Д. Вайан у своїй доповіді запропонував захист суспільного порядку шляхом знищення наркотрафіка й посилення фіскальної монополії держави. Він стверджує: якщо буде можливим купити коноплю легально, споживачі не тільки відмовляться від незаконних мереж, які на цей час захопили ринок, а й зроблять внесок до державної казни у вигляді податку.

Така пропозиція викликала суспільний резонанс, оскільки навіть Ірландія, Італія, Іспанія, Чеська Республіка, Португалія і Нідерланди, які декриміналізували вживання марихуани, не зробили її виробництво законним.

Американське дослідження, яке було проведене в 2010 році економістами з корпорації RAND, заключає, що легалізація виробництва й збуту коноплі в Каліфорнії – штаті, де нині наркотик є доступним для вживання в терапевтичних цілях, – може привнести до казни до 1 млрд доларів податків, однак знизить ціну на 80%, що неминуче призведе до значного збільшення вживання [21].

У напрямку легалізації наркотичних засобів прямує й Уругвай: нещодавно Палата представників парламенту Уругваю схвалила закон, який легалізує марихуану. Якщо документ схвалить Сенат, верхня палата парламенту, то Уругвай стане першою країною, яка на державному рівні регулює виробництво, поширення та продаж марихуани. Згідно із законопроектом продавати марихуану зможе лише уряд [22].

Наміри деяких країн Латинської Америки, зокрема й Уругваю, було розкрито Папою Римським Франциском під час відкриття в Ріо-де-Жанейро клініки для лікування наркозалежності. «Необхідно вирішувати проблеми, які лежать в основі наркозалежності, розвиваючи правосуддя, навчаючи молодь живим суспільним цінностям і підтримуючи тих, хто зіткнувся з труднощами, даючи їм надію на майбутнє» – сказав він [23].

Українська держава дотримується цієї ж думки, про що свідчить розроблена «Національна стратегія України щодо наркотиків до 2020 року». Ця стратегія покликана гуманізувати антинаркотичне законодавство, зосередитися більше на лікуванні, а не на покаранні споживачів, однак це, у свою чергу, не означає, що каральна функція наркополітики зовсім нівелюється. Погоджуємося із твердженням радника голови ДСКН, доктора юридичних наук, професора В. Яценка щодо значущості стратегії: «У діяльності будь-якої держави настає етап, коли ситуація вимагає внесення змін у вектори державної політики. Ми вважаємо, що саме сфера наркополітики України сьогодні потребує кардинальних змін. Чому? Незважаючи на проведення зусиллями уряду, ДСКН, Міністерства охорони здоров'я (МОЗ) низки заходів, спрямованих на поліпшення ситуації, не можна не відмітити їх несистемність, а іноді й відсутність наукового обґрунтування, що в підсумку негативно впливає на ефективність. Сподіваємось, що розробка такого важливого політичного документа, як Стратегія, дасть можливість підійти до розв'язання проблем, пов'язаних із наркоманією й наркозлочинністю, з іншого боку». В. Яценко зауважив, що нова концепція змінить ставлення в суспільстві до наркомана як до хворого, приведе до активізації діяльності, пов'язаної з боротьбою з незаконним розповсюдженням наркотиків, посилення правової (регулятивної) складової [24, с. 74].

Отже, враховуючи вищевикладене, можна зробити висновок, що світова політика боротьби з наркозлочинністю не є досконалою, й задля розв'язання цієї проблеми використовуються діаметрально протилежні шляхи, однак, на нашу думку, легалізація цього феномену не матиме очікуваного ефекту, а призведе до погіршення загального стану речей. Вважаємо за необхідне дотримуватися обраної стратегії, що полягає в поєднанні профілактичного та караючого впливу.

Література

1. Жарикова Т. Наркотики на Руси / Т. Жарикова // Наша Молодежь [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://nasha-molodezh.ru/tatyana-zharikova/12238-tatyana-zharikova-narkotiki-na-rusi.html>.
2. Бережна А. Профілактичний облік осіб, які вживають наркотичні засоби або психотропні речовини без призначення лікаря / А. Бережна [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://ukrainianpravo.narod.ru/index/0-15>.
3. Махонін Ю. Етапи розвитку антинаркотичного законодавства в Україні: історико-правові аспекти / Ю. Махонін // Форум права. – 2009. – № 3. – С. 436–440. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.nbu.gov.ua/e-journals/FP/2009-3/09mjvipa.pdf>.
4. Арсеньев В. Собрание сочинений в 6-ти т. / В. Арсеньев. – Владивосток : Рубеж, 2007. – Т. 1. По Усурийскому краю. – 2007. – 704 с.
5. Калачев Б. Российская империя против наркотиков / Б. Калачев // Век глобализации. – 2012. – № 1. – С. 161–175.
6. Конопляна історія: канабіс в СРСР // Конопляна правда [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.konopravda.com/articles/2011/12/93.php>.

7. Зінченко О. Рослинництво : [підручник] / О. Зінченко, В. Салатенко, М. Білоножко. – К. : Аграрна освіта, 2001. – 591 с.
8. Российское законодательство X–XX веков: законодательство эпохи буржуазно-демократических революций : в 9-ти т. / под общ. ред. О.И. Чистякова. – М. : Юрид. лит., 1994 – . – Т. 5. – 1994. – 352 с.
9. Ведомости Верховного Совета СССР. – 1987. – № 25. – Ст. 354. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.ussrdoc.com/ussrdoc_communizm/usr_18339.tm.
10. Ведомости Верховного Совета РСФСР. – 1987. – № 27. – Ст. 961 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.ussrdoc.com/ussrdoc_communizm/usr_18339.htm
11. Дзержинский Ф. Ко всем гражданам города Москвы // Правда. – 1923. – № 7. – С. 25.
12. Кримінальний кодекс України // ВВР України. – 2001. – № 25-26. – Ст. 131.
13. Кулеха І. У МВС створять ще один відділ для боротьби з наркозлочинністю / І. Кулеха [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.unn.com.ua/uk/news/940537-u-mvs-stvoryat-sche-odin-viddil-dlya-borotbi-z-narkozlochinnistyu>.
14. Кулеха І. МВС: насамперед будемо боротися з розповсюдженням наркотиків у інтернеті та навчальних закладах / І. Кулеха [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.unn.com.ua/uk/news/632700-mvs:-nasampered-budemo-borotisy-a-z-rozprovsyudgeennyam-narkotikiv-u-interneti-ta-navchalnih-zakladah>.
15. Кулеха І. Боремося з наркоторговцями, а не з наркозалежними / І. Кулеха – 2012 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.unn.com.ua/uk/publication/644624-o-demidov:-boremosya-z-narkotorgovtsyami,-a-ne-z-narkozalegenimi>.
16. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у зв'язку з проведенням адміністративної реформи : Закон України від 04.07.2013 року № 406-VII [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/T130406.html.
17. Про внесення змін до статті 9 Закону України «Про заходи протидії незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів та зловживанню ними» : Закон України
18. від 08.09.2011 року № 3712-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу : zakon.rada.gov.ua/laws/show/3712-17.
19. Туманова Т. Україна, Росія та Білорусь спільно боротимуться з наркозлочинністю / Т. Туманова [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.unn.com.ua/uk/news/690008-ukrayina,-rosiya-ta-bilogus-spilno-borotimutsya-z-narkozlochinnistyu>.
20. Щорічний звіт підрозділу ООН з питань боротьби з наркотиками та злочинністю [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.un.org.ua/ua/publications-and-reports.
21. Национализация производства и сбыта марихуаны? [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.inosmi.ru/world/20120608/193327801.html>.
22. Нижня палата парламенту Уругваю схвалила легалізацію марихуани / ВВС України. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.bbc.co.uk/ukrainian/entertainment/2013/08/130801_uruguay_marijuana_dt.shtml.
23. Папа Франциск розкритикував легалізацію наркотиків / ВВС України. – 2013 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.bbc.co.uk/ukrainian/news/2013/07/130725_pope_francis_drugs_ko.shtml.
24. Радучич О. Наркотики: шанс померти чи шанс померти достойно? О. Радучич // Здоров'я України. – 2012. – № 5. – С. 74.

Анотація

Кучерява Ю. О. Історико-правовий аналіз протидії незаконному культивуванню нарковмісних рослин. – Стаття.

Стаття присвячена висвітленню критеріїв та аналізу історико-культурного аспекту протидії незаконному обігу наркотичних речовин та напрямків запобігання та боротьби з незаконним культивуванням нарковмісних рослин, яке діє на сучасному етапі розвитку українського суспільства.

Ключові слова: нарковмісні рослини, культивування, незаконний обіг наркотичних речовин, антинаркотичне законодавство.

Аннотация

Кучерявая Ю. А. Историко-правовой анализ противодействия незаконному культивированию наркосодержащих растений. – Статья.

Статья посвящена освещению критериев и анализу историко-культурного аспекта противодействия незаконному обороту наркотических веществ и направлений предотвращения и борьбы с незаконным культивированием наркосодержащих растений, которое действует на современном этапе развития украинского общества.

Ключевые слова: наркосодержащие растения, культивирование, незаконный оборот наркотических веществ, антинаркотическое законодательство.

Summary

Kucheriava Y. O. Historical and legal analysis of combating illicit cultivation of narcotic plants. – Article.

This article highlights standards and analyse historical and cultural aspects of combating illicit trafficking in narcotic drugs and areas of preventing and combating illicit cultivation of narcotic plants, which operates at the present stage of development of Ukrainian society.

Key words: narcotic plants, cultivation, trafficking in illicit drugs, anti-drug legislation.